

KOMUNALNO
podjetje
VELENJE

**GREZNICE IN MALE
KOMUNALNE ČISTILNE
NAPRAVE**

Spoštovani!

Pred vami je informativna publikacija, v kateri smo združili poglobitve novosti, ki s 1. januarjem 2014 stopajo v veljavo za uporabnike greznic in malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju MKČN) na območjih, kjer ni javne kanalizacije. Ker pa se z 31. decembrom 2017 izteče rok, ko bo potrebno obstoječe greznice zamenjati z malimi komunalnimi čistilnimi napravami, smo v tej publikaciji za vas strnili bistvene podatke o vgradnji in uporabi teh naprav.

Vsebina

- 1 Vzroki za uvedbo sistematičnega praznjenja
- 2 Potek praznjenja naprav in obračun
- 3 Opustitev greznic do leta 2017
- 4 Obveznosti uporabnika MKČN¹
- 5 Priporočila za ravnanje z MKČN

2

4

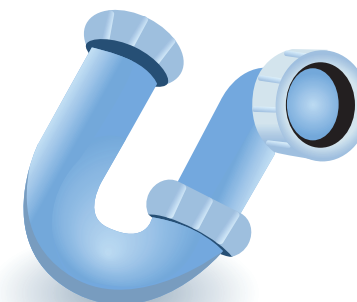
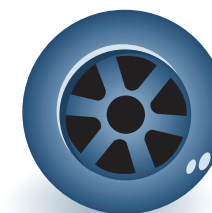
6

8

12

¹ MKČN - mala komunalna čistilna naprava

Greznične gošče in blato vsebujejo velike količine okolju in zdravju škodljivih snovi, zato sodijo na čistilno napravo, kjer se razgradijo, in tako ne onesnažujejo našega okolja. Zaradi vpliva, ki ga imajo na okolje, državna zakonodaja predpisuje redno praznjenje greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, in sicer najmanj enkrat **na tri leta**. Zakonodaja predvideva, da bi gospodinjstva morala poskrbeti za redno praznjenje in obvezno obdelavo gošč na čistilni napravi. Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode, to je na vašem območju Komunalno podjetje Velenje, d. o. o. (v nadaljevanju KP Velenje), pa je dolžan zagotavljati prevzem blata iz MKČN ter obstoječih greznic, o tem voditi ustrezne evidence in poročati na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. A kot je razvidno iz letnih poročil, ki jih pošiljamo na ministrstvo, **praznjenje greznic ni bilo ustrezno – ali greznice niso bile spraznjene ali pa so jih praznili nepooblašчени izvajalci, ki niso poskrbeli za obdelavo gošč in blata na Centralni čistilni napravi Šaleške doline.**

Zaradi opisanega stanja je ministrstvo za kmetijstvo in okolje sprejelo uredbo¹, v kateri predpisuje spremembe pri načinu izvajanja teh storitev ter načinu obračuna storitev, povezanih z greznicami in MKČN. Skladno s to uredbo bomo v KP Velenje uvedli **sistematično praznjenje greznic in blata** iz MKČN enkrat na tri leta ter hkrati mesečni obračun za te storitve.

1 Vzroki za uvedbo sistematičnega praznjenja

a) Kje?

Skladno z uredbo, bomo na območjih občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki, kjer ni javne kanalizacije, uvedli sistematičen prevzem in končno obdelavo grezničnih gošč in blata iz MKČN. Storitve prevzema in končne obdelave bo izvajalo KP Velenje, vsako nepooblaščenno odvažanje grezničnih gošč in blata ter njihovo prečrpavanje v javno kanalizacijo, okolje ali v vode pa je strogo prepovedano. Po izvedbi storitve bo KP Velenje vsakemu lastniku objekta izdalo dokazilo o ustreznosti odstranitve grezničnih gošč ali blata iz MKČN.

b) Stroški

KP Velenje bo prevzelo greznične gošče ali blato iz MKČN enkrat na tri leta. Mesečni obračun storitev je vezan na količino porabljene pitne vode, odčitane na vodomoru, oziroma izračunan iz števila oseb (50 m³/osebo na leto), če objekt ni priključen na javno vodovodno omrežje. Do sedaj se je storitev prevzema in obdelave izvajala na osnovi naročila posameznega uporabnika ter se je obračunavala v enkratnem znesku po opravljeni storitvi.

- Novosti pri obračunu storitev, povezanih z greznicami in MKČN:
- obračun nove storitve prevzema in obdelave blata se bo zaračunaval uporabnikom mesečno,
 - točen znesek bo izračunan glede na m³ porabljene pitne vode oz. pri objektih, ki niso priključeni na javni vodovod, glede na število prijavljenih oseb,
 - strošek bo na položnici prištet k ostalim postavkam komunalnih storitev.

Konkreten primer izračuna

V spodnji tabeli je primer izračuna stroškov gospodinjstev, ki niso priključena na javno kanalizacijsko omrežje, zagotavlja pa se jim prevzem in obdelava grezničnih gošč in blata iz MKČN. Izračun je izdelan za objekt s tremi osebami ali mesečno porabo 12,5 m³ pitne vode in minimalnim premerom vodomera.

Poraba 50 m³ /leto na osebo (3 osebe * 4,1667 m³ = 12,5 m³ /mesec)

Tip objekta	Storitve povezane z greznicami in MKČN			Skupaj brez DDV	Skupaj z DDV
	Storitve	Omrežnina	Okoljska dajatev		
Objekt z obstoječo greznico	4,24	0,31	6,60	11,15	12,21
Objekti z MKČN	4,24	0,31	0,66	5,21	5,70

Za objekte, ki že imajo vgrajene MKČN, se je do sedaj plačevala ocena obratovanja v enkratnem znesku ob izvedbi storitve, s 1. januarjem 2014 pa je strošek izdelave prve in obnovitvene ocene obratovanja že vključen v mesečni strošek nove storitve.

Objekti, ki niso priključeni na javni vodovod in sedaj mesečno plačujejo okoljsko dajatev, bodo po novem plačevali okoljsko dajatev mesečno, skupaj s stroški, povezanimi z greznicami ali MKČN.

2 Potek praznjenja naprav in obračun

Pozor!

Višina okoljske dajatve je pri obstoječih greznicah, zaradi večjega onesnaževanja okolja, 10x višja kot pri objektih z vgrajeno MKČN.

c) Prednosti za uporabnike storitev

PREJ: Pri dosedanjem načinu dela je bilo potrebno storitev prevzema in obdelave blata ali gošč naročiti in **celotno** storitev poravnati **v enkratnem znesku**.

PO NOVEM: Znesek za to storitev **se je znižal in razdelil na 36 obrokov**. Zaradi rednega odvoza blata bodo MKČN bolje delovale, iztoki iz greznic pa bodo **čistejši in neškodljivi za okolje**. Praznjenje greznic ali MKČN bo potekalo sistematično in redno, enkrat na tri leta. V primeru, da je potrebno prevzem blata iz greznice ali MKČN opraviti prej, kot po preteku treh let, je potrebno to storitev predhodno naročiti in plačati.

Mesečni pavšalni strošek nove storitve znaša 4,55 EUR brez DDV za povprečno porabo 12,5 m³ pitne vode na mesec. V ceno je všteta izvedba ene storitve prevzema in obdelave blata iz greznice ali MKČN ter izvedba ene ocene obratovanja MKČN, v obdobju treh let.

č) Potek prevzema grezničnih gošč in blata

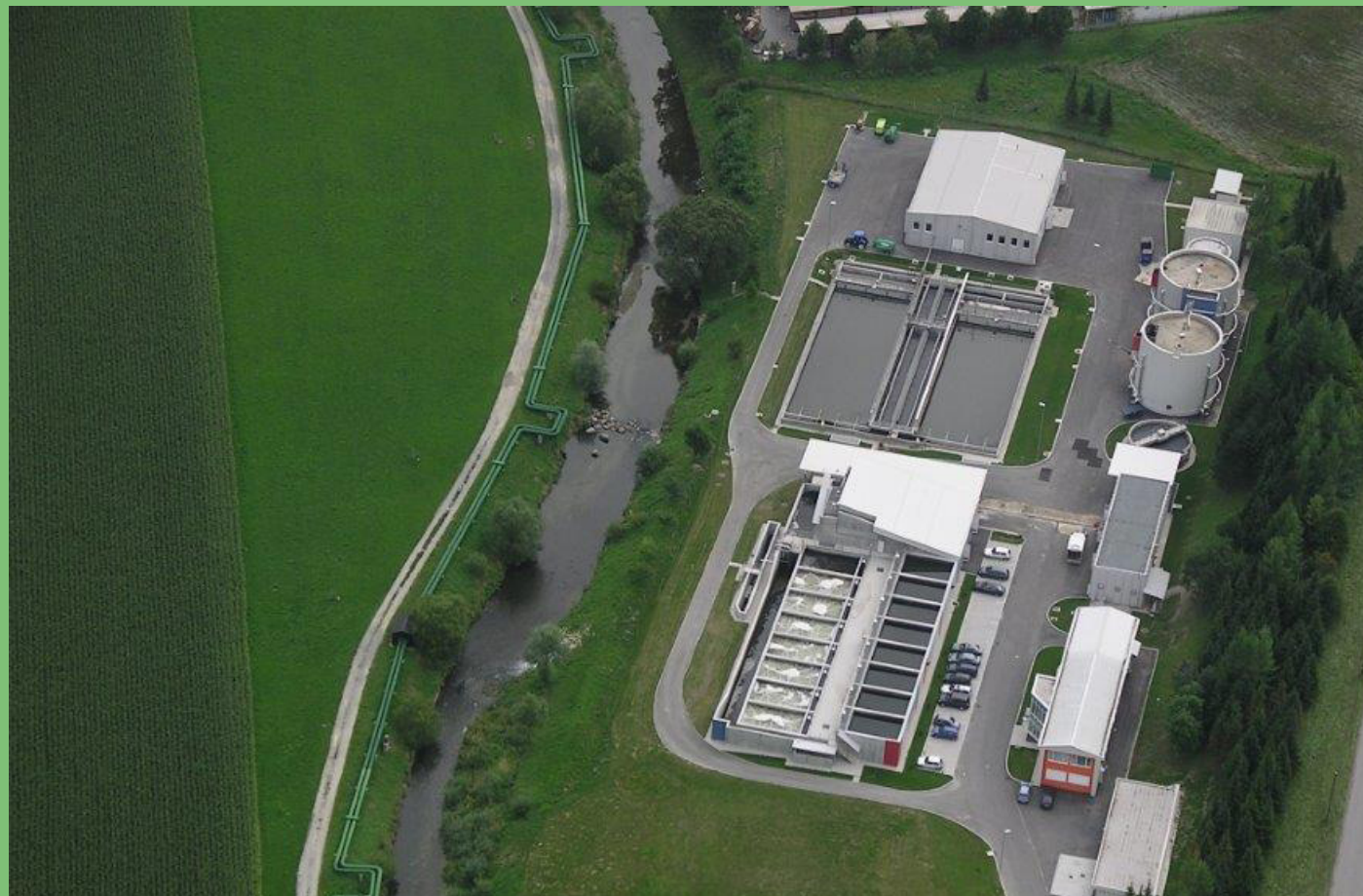
- Prevzemi se bodo izvajali po posameznih **krajevnih skupnostih** po vnaprej predvidenem **letnem programu**.
- Gospodinjstva bodo **po pošti** obveščena o dnevu in uri prevzema grezničnih gošč ali blata.
- Izvedba prve storitve prevzema je možna tudi interventno, neodvisno od triletnega programa prevzema.
- Izvedba dodatnih storitev, povezanih z greznicami ali MKČN, je možna po veljavnem ceniku KP Velenje.

POMEMBNO! Na dan prevzema je potrebno ustrezno pripraviti greznico oz. MKČN: usposobiti možnost dviga pokrova greznice ali MKČN, omogočiti dostop - odstraniti morebitne ovire, ...

 3 Opustitev greznic do leta 2017

Najkasneje do 31. decembra 2017 morajo vsi lastniki hiš na območjih, kjer NI javne kanalizacije, obstoječe greznice zamenjati z vgradnjo MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE!

VGRADNJA MKČN JE POGOJ ZA 10X ZMANJŠANJE VIŠINE OKOLJSKE DAJATVE ZA ONESNAŽEVANJE OKOLJA.

Fotografija: Centralna čistilna naprava Šaleške doline

Lastniki novogradenj morajo na območjih, kjer ni javne kanalizacije, zgraditi MKČN, prav tako pa jih bodo morali do 31. 12. 2017 zgraditi tudi lastniki objektov z obstoječimi greznicami. Zato smo pripravili nekaj koristnih informacij, ki jih morajo upoštevati sedanji in bodoči uporabniki MKČN.

a) Kakšno MKČN lahko vgradite?

Uporabnik lahko vgradi MKČN, z zmogljivostjo do 50 uporabnikov, ki je:

1. GRADBENI PROIZVOD z Izjavo o skladnosti

MKČN kot gradbeni proizvod mora imeti Izjavo o skladnosti, da ustreza standardu SIST EN 12566-3 in da je izdana v skladu s predpisom, ki ureja potrjevanje skladnosti in označevanje gradbenih proizvodov.

ALI

2. RASTLINSKA ČISTILNA NAPRAVA

4 Obveznosti uporabnika MKČN

Seznam MKČN, ki izpolnjujejo te kriterije, objavlja
Gospodarska zbornica Slovenije na spletnem naslovu:
http://www.gzs.si/slo/panoge/zbornica_komunalnega_gospodarstva/55005

b) Ko je MKČN vgrajena

Ko ste vgradili ustrezno MKČN kot gradbeni proizvod oz. uredili rastlinsko čistilno napravo, morate oddati **Vlogo za izdelavo ocene obratovanja MKČN**, ki je objavljena na spletni strani KP Velenje v zavihku "Vloge, obrazci ". Oddati jo morate izvajalcu gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode – Komunalno podjetje Velenje, Koroška cesta 37/b, p. p. 92, 3320 Velenje. K vlogi morate priložiti kopijo tehnične dokumentacije proizvajalca MKČN z Izjavo o skladnosti.

1.

Oddaja Vloge za izdelavo ocene obratovanja MKČN.

K vlogi morate priložiti:

a) kopijo tehnične dokumentacije proizvajalca MKČN z Izjavo o skladnosti,

b) poročilo o izvedenih prvih meritvah za rastlinsko čistilno napravo.

2.

Izvajalec KP Velenje vam izdela prvo oceno.

3.

Vsake tri leta je potrebno pridobiti ponovno oceno obratovanja MKČN. Izdelava ponovne ocene obratovanja MKČN je vključena v ceno nove storitve in se bo avtomatično izvedla ob prevzemu blata.

MKČN se šteje za ustrezno evidentirano pri izvajalcu gospodarske javne službe, ko uporabnik pridobi:

a) **Oceno obratovanja za MKČN**

b) **Podpisano pogodbo s KP Velenje za izvedbo storitev, povezanih z greznicami ali MKČN.**

c) Praznjenje blata iz MKČN

Prevzem blata iz MKČN in njegovo obdelavo na čistilni napravi zagotavlja na vašem območju najmanj enkrat na tri leta izvajalec gospodarske javne službe (Komunalno podjetje Velenje, d. o. o.) skladno z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode.

č) Hranjenje dokumentov

Uporabnik mora v celotnem obdobju obratovanja MKČN hraniti:

- tehnično dokumentacijo in navodila proizvajalca MKČN,
- dokumentacijo o opravljenih delih na MKČN,
- podatke o ravnanju z blatom in
- podatke o izrednih dogodkih, ki nastanejo med obratovanjem zaradi drugačne sestave odpadne vode, okvar ali drugih prekinitev obratovanja MKČN in podobnih razlogov, ter času njihovega trajanja.

Storitev izvedbe ocene obratovanja je bila do sedaj obračunana po trenutno veljavnem ceniku, po novem pa je cena že vključena v mesečni obračun storitev.

Tabela 2: Obveznosti uporabnika MKČN po uredbi

	tip	MKČN kot gradbeni proizvod z Izjavo o skladnosti	rastlinska čistilna naprava
pogostost meritev			
prvo leto		ocena obratovanja MKČN	prve meritve emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz rastlinske MKČN
vsake tretje leto		ocena obratovanja MKČN	ocena obratovanja MKČN

Prikaz praznjenja MKČN

Pri izbiri tipa MKČN svetujemo upoštevanje naslednjih priporočil:

- MKČN naj ima dovolj velik zalogovnik blata, da je ni potrebno prazniti pogosteje kot enkrat na tri leta, s čimer se zmanjšujejo stroški obratovanja.
- Način delovanja MKČN naj bo po principu vpihovanja zraka.
- MKČN naj bo v kompaktni izvedbi s čim manj mehanskih delov.
- Pred odločitvijo o nakupu izkoristite brezplačen strokovni posvet s strokovnjaki KP Velenje na tel. št. **03 89 89 417** ali **03 89 89 416** ali **03 89 89 412**.

Pomembno je zavedanje, da MKČN NI GREZNICA!

Pri uporabi MKČN je potrebna večja pazljivost kot pri uporabi greznic, zato smo pripravili nekaj nasvetov o pravilnem ravnanju z napravami:

- **Čistila za odstranjevanje vodnega kamna** uporabljajte v zmernih količinah.
- Čistilna in dezinfekcijska sredstva uporabljajte raje pogosteje v manjših količinah kot pa redkeje v večji količini. Takšen način uporabe čistilnih sredstev bo omogočil bakterijam, da se bodo prilagodile na vrsto in koncentracijo uporabljenih čistilnih sredstev. Dnevna količina čistilnih sredstev naj bo čim manjša.
- Pranje perila **razporedite čez več dni in čez noč**. Priporočamo največ 1 do 2 pranja na dan.
- Uporabljajte **isto vrsto pralnih in čistilnih sredstev** – bakterije bodo učinkovale učinkoviteje s snovmi, ki jih že poznajo. Uporabljajte čistila, ki ne vsebujejo nevarnih kemikalij.
- Če je le mogoče, raje uporabljajte **tekoča pralna sredstva in čistila**, ker se lažje raztopijo.
- V odtok **NE ODVRZITE** snovi, ki se ne morejo hitro razgraditi – papirnatih brisač, tamponov, vložkov, kondomov, plen, bombažne vate, palčk za ušesa, cigaretnih ogorkov, ostankov hrane ...
- V odtok **NE VLIVAJTE** strupenih snovi – kisline, razredčil, vnetljivih snovi, pripravkov za gojenje rastlin, motornega in drugih olj, barv ...
- Zmanjšajte na najmanjšo možno mero izlivanje odpadnih maščob iz gospodinjstva (olje, mast). Maščobe preprečijo dostop zraka do koristnih bakterij in povzročijo propad aktivnega blata.

Stroški storitve čiščenja in ponovnega zagona MKČN, ki je potrebno zaradi neustreznega ravnanja uporabnikov z MKČN, bremenijo uporabnika MKČN. Ti dodatni stroški niso vključeni v ceno rednih storitev, povezanih z greznicami in MKČN.

5 Priporočila za izbiro in ravnanje z MKČN

KOMUNALNO
p o d j e t j e
V E L E N J E

Komunalno podjetje Velenje, d. o. o.
Koroška cesta 37/b, p. p. 92, 3320 Velenje
Izdajatelj: Komunalno podjetje Velenje, d. o. o., Velenje
Naklada: 3100
Velenje, 2013